

המעיל הוציאה אשת הנשיא מרנקה משקפי-שמש כהים והחלה להתבונן דרכם בעניין רב בנשיא מצריים. כאשר נאמו ראש-הממשלה **מנחם בגין** וראש המערך ה"כ **שמעון פרס** כשפה העברית, השתמשה לראשונה נינה קציר באוזניות והאזינה לתרגום הערבי של נאומיהם.

כשהסתיימה הישיבה ושני הנשיאים יחד עם קצין הכנסת **יצחק** ("איוני") **בן-גל** צעדו בהדרת-כבוד אל מחוץ לאולם הר מליאה, לא יכלה נינה קציר להתאפק וניפנסה בידה לשלום הנשיא.

* * *

רק ביום השישי האחרון התברר לאנשי הכנסת כי לפיד הוכרזן לחללי צה"ל, הניצב בתוך פסל בפתח הכנסת, כבה. היתה זו הפעם הראשונה שלפיד התמיד, המופעל על-ידי גז, כבה, והדבר גרם למבוכה רבה, בעיקר לנוכח הידיעה כי הנשיא המצרי אמר להניח זר פרחים לידו. בדיקה מהירה גילתה כי בצניורות הגז היתה סתימה, רק מספר שעות לפני שהגיע סאדאת למישכן תוקנה התקלה.

* * *

העיתונאים הזרים שישבו ביצע העיתונות בכנסת ערכו בינם לבין עצמם מישאל: מי מהנשים היושבות ביציע הציבור היא הגאה ביותר? בין שלוש מועמדות לא יכלו הכתבים להחליט. היו אלה אשת שר-הדתות **אהרון אבן-הצירא, לאה;** בתו של שר-הביטחון **עזר וייצמן, מירב;** ו**אופירה ארז,** רעייתו של סגן יושב-ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ח"כ **יצחק נבון.**

* * *

ישיבת העבודה הראשונה לאחר נחיתת מטוס סאדאת בארץ לא היתה מדינית, אם כי דנה בנושא השלום. היתה זו ישיבה שנערכה במוצאי-שבת בירושלים בהשתתפות מפקדי הגורילות, שומרי הראש, הישראלים והמצרים, והיא נערכה על-פי יוזמת המארחים דווקא.

הגורילות הישראליות האשימו את ה-מצריות בהתנהגות ברוטאלית והטילו על שכמן חלק מן האחריות לבלאגאן ששרר בנמלה-התעופה בן-גוריון. הישראלים טענו כי פעמים רבות דחפו והיכו המצרים את הגורילות הישראליות ואף אישים ישראליים. בישיבה נקבעו נוהלים לשיתוף פעולה ונמצא שביל-זהב בין שתי השיטות: הישראלי, העדינה יותר, והמצרית, הגורסת כי יש ליצור טבעת אנושית סביב הנשיא בכל מחיר, אפילו על חשבון חבטות אלימות. ואומנם, מאותה ישיבה פעלו הישראלים והמצרים בשיתוף-פעולה מלא, בלי שהיכו אלה את אלה.

* * *

הצייר הירושלמי **יוסי שטרן** רצה להעניק לאורח תמונה משלו הנקראת שלום לנשיא המצרי, הוא הופיע בתיאטרון ירושלים, בעת מסיבת העיתונאים שערך שם סאדאת ובגין, אולם מארגני האירוע סירבו להתיר לו לגשת אל סאדאת. ביאושן הוא פנה לסופרת **ג'ין קלמנטי** אשתו של מי שהיה שגריר ישראל בכריסטינה **מייקל** ("מייקל") **קלמנטי**, וביקש את עצתה, כיצד להעביר את התמונה לנשיא. קומי הציעה לו לתת אותה לראש לישיבת הנשיא, שישיב לפני תחילת מסיבת העיתונאים מאחרי הקלעים, ושטרן מיהר לשם.

כאשר עזב סאדאת את הארץ, נראה אחד משומרי ראשו כשהוא נושא עימו את התמונה.

* * *

מאות העיתונאים שהפכו את בניין תיאטרון ירושלים לבימת בימי הביקור, תמחו מדוע ישנה צפיפות סביב השולחן שליו ניצבו הטלפונים של השיחות-הכנסות ולא סביב השולחן שממנו יכולים העיתונאים להתקשר בחופשיות באמצעות הטלפונים. רק אחרי-כך התבררה הסיבה לכך. ליד שולחן זה ניצבו שלוש חתיכות שכונו בשם "נערות חפץ". היו אלה שלוש נערות של ראש לישיבת העיתונות הממשלתית הצעיר, **זאב חפץ**, אשר גוייסו במיוחד למיבצע: מזכירתו האישית של חפץ, הצעירה ממוצא הודי **לינדה רמבאום**, מזכירתו לענייני חוץ של **טדי קולק**, ראש עיריית ירושלים, **ליאורה עשת**, נמר שהיתה קריינית גלי צה"ל, **ליאורה זימל**, אחותו של הכתב הצבאי של הטל-וויזיה **עמירם ניר**. אחת ההצלחות הגדולות ביותר בביקור סאדאת היתה ללא ספק זו של חפץ ושלושת נערותיו.

* * *

כשנכנס **עזר וייצמן** למישכן הכנסת, כשרגלו מגובסת והוא מדדה בעזרת מקל הליכה, מהירו חברי-כנסת ושרים לגשת אליו וללחוץ את ידו. שניים מהם אף

כבש המטוס, בתמונה נראים בשורה הראשונה השרים יוסף בורג, מאיר עמית, שמואל תמיר, שמחה ארליץ ויצחק מודעי. ובשורה השנייה שושנה ארבל, חייקה גרוסמן ובנימין הלוי.

שערים רבים. אחד השערים שלא נפתחו בפני התעודה הצהובה היה שערו של מלון המלך דוד, אליו נכנסו רק פרוטקציונרים אמיתיים, בעלי תעודות מיוחדות ונדירות. מנהל המלון, **אילן פינקל**, גילה תושיה רבה והנפיק לידיו אישורים פרטיים משלו. הוא נתן להם פתק על נייר-מיכתבים של המלון, המעיד כי הם מתגוררים במלון. אנשי הביטחון שמרו על דלתות המלון, כיבדו את האישורים של פינקל.

* * *

הצלם הוותיק **חיים רוזנבלום** לא קיבל הזמנה למסיבת העיתונאים שערך סאדאת ומנחם בגין, והשומרים בפתח לא התירו לו להיכנס. רוזנבלום ערך שערויה שהחרי רידה את האולם כולו ואיים להמשיך בה גם לאחר שיכנס הנשיא המצרי לבניין תיאטרון ירושלים. נימוק זה שיכנע את **מושה מדניק**, האחראי על מיבצע סאדאת מטעם מחלקת-הצילומים של לישיבת העיתונות הממשלתית, לתת לרוזנבלום הזמנה ולאפשר לו לצלם.

* * *

הסוף של ביקור היסטורי, שנמשך 44 שעות, נשיא מצריים אנוואר אל-סאדאת מנפנף בידו לעבר שורת חברי הממשלה הניצבת מולו בעת שהוא פונה לכיוון

הפרידה

נישקו אותו: היו אלה שר-התקלאות **אריק שרון** ושר-האוצר **שמחה ארליך**. רק שניים שלידם עבר שר-הביטחון לא קמו ללחוץ את ידו: ה"כ **חדיש מאיר וילנר** וראש-הממשלה **מנחם בגין**, שרק נוסף לצברו ביד.

* * *

כשעה לפני שחת מטוסו של סאדאת בנמלה-התעופה בן-גוריון, גילו לפתע הר מלוויים כי במנוע מכונת הלינגולן המפרי ארת, שיועדה לו, יש נזילת שמן רצינית. נהג המכונת טען כי לאחר שיוסיפו שמן למנוע אפשר יהיה להמשיך ולנסוע בה למרות הנזילה, לפחות עד לירושלים. ואומנם, לאחר שסאדאת נכנס למלון המלך דוד מיהר הנהג עם מספר מלוויים לביתו של בעל מוסך ידוע בירושלים והוציאו ממיתו, כדי שיתקן את התקלה.

* * *

לשר-הביטחון **עזר וייצמן** היתה הצעה, לנשיא סאדאת בעת פגישתם במלון המלך דוד: להזמין את גיסו לשעבר של וייצמן,

שר-החוץ והארכיאלוג החובב **מושה דיין** לבקר בפרימדות במצריים. "אל תדאג", הרגיע וייצמן את סאדאת, "דיין לא יקח משם דבר, ייגאל דיין ישמור עליו".

* * *

הכתב המדיני של הרדיו **שלום קימל**, הידוע כחביבו של ראש-הממשלה **מנחם בגין**, קבע עם בגין כי הוא יתקשר אליו ביום הראשון בבוקר, בשעה 7 בדיוק, כדי לקבל ממנו חומר-רקע על ביקור סאדאת. קימל חייג וחייג, אולם הקו היה תפוס כל הזמן. רק בשעה 7.15 הצליח לתפוס את בגין ותירץ את האיחור בכך שהקו היה תפוס. בגין השיב: "דיבר אייתי ידידי **שלמה נקרימין**, כתב ידיעות אחרונות, ואתה הרי לא רצית שאני אפסיק אותו באמצע".

* * *

לכל אחד מהעיתונאים, אשר כיסו את ביקור סאדאת, ניתנה תעודת-עיתונאי מיוחדת, בצבע צהוב, אשר פתחה בפניו